

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาชุมชนบ้านปางมะโอ ตำบลแม่ณะ อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ โดยใช้สมุนไพรท้องถิ่น

ผู้วิจัย นางสาวดาวัลย์ มุลละ

สาขา การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น

กลุ่มวิชา การท่องเที่ยว

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร. บังอร นัตถ์รุ่งเรือง

กรรมการ อาจารย์ อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว

กรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. บังอร นัตถ์รุ่งเรือง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพล ทองมา)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยุทธ์ วงศ์แปง)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. 2548

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาหมู่บ้านปางมะโอ ตำบลแม่ณะ อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ โดยการใช้สมุนไพรท้องถิ่น

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวดาววัลย์ มูลละ

สาขา : การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น กลุ่มการท่องเที่ยว

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: อาจารย์ ดร. บังอร ถัดรุ่งเรือง ประธานกรรมการ

: อาจารย์อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาหมู่บ้านปางมะโอ ตำบลแม่ณะ อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ โดยการใช้สมุนไพรท้องถิ่น โดยเน้นการศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค) ที่ส่งเสริมและสนับสนุนต่อการพัฒนาหมู่บ้านปางมะโอ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ โดยการใช้สมุนไพรท้องถิ่น ตลอดจนการศึกษาสมุนไพรและรูปแบบบริการที่จะนำมาให้บริการเพื่อสุขภาพแก่นักท่องเที่ยว การศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของหมู่บ้านปางมะโอ เพื่อดูความเหมาะสมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ และการเก็บข้อมูลจากประชาชนในหมู่บ้าน โดยการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถามในเรื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ โดยการใช้สมุนไพรท้องถิ่นและแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านปางมะโอ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ โดยการใช้สมุนไพรท้องถิ่น

ผลจากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านปางมะโอ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ โดยการใช้สมุนไพรท้องถิ่นพบว่า ประชาชนลงความเห็นว่า การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพจะทำให้นักท่องเที่ยวมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ส่งผลให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากอาชีพเสริมและทำให้ชุมชนเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปในเรื่องการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ โดยการใช้สมุนไพรท้องถิ่น คนในชุมชนเห็นด้วยกับการที่จะนำสมุนไพรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์และคิดว่า กิจกรรมการดื่ม กินสมุนไพร ความต้องการซื้อสมุนไพรและความต้องการทดลองใช้สมุนไพร

จะสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวยังหมู่บ้านได้ ส่วนสมุนไพรมานำมาใช้ควรจะมีการปลูกขึ้นทดแทนเพื่อป้องกันการสูญพันธุ์

นอกจากนี้ประชาชนในหมู่บ้านปางมะโอยังมีความคิดเห็นว่า บุคลากรที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยวควรเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องสมุนไพร เป็นผู้สนใจและได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อให้การบริการที่มีคุณภาพสูงสุด ได้แก่ การคั้น กินสมุนไพร การอบ/ประคบสมุนไพร การนวดแผนโบราณ การนวดเท้าและวารีบำบัด

ในส่วนของการศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกหรือการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรคและโอกาสนั้นพบว่า หมู่บ้านปางมะโอ มีจุดแข็งและโอกาสมากกว่าจุดอ่อนและอุปสรรค ทั้งจุดแข็งในด้านความพร้อมของชุมชนด้าน สถานที่ ห้องอบสมุนไพรความพร้อมของประชาชนในหมู่บ้าน สภาพแวดล้อมธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีสมุนไพรนานาชนิดที่สามารถนำมาให้บริการเพื่อสุขภาพได้พร้อมทั้งโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวในปัจจุบัน หมู่บ้านปางมะโอจึงมีความเป็นไปได้ในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพโดยการใช้สมุนไพรท้องถิ่น

ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อชุมชนบ้านปางมะโอ ในการนำแนวทางจากการศึกษาไปพัฒนาหมู่บ้านให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพโดยการใช้สมุนไพรท้องถิ่นและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนอื่น โดยเป็นกรณีศึกษาในการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพโดยใช้สมุนไพรในท้องถิ่นของตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุด

The Title : A Feasibility Study on Developing Health Tourism by Local Herbs :
Pang Ma-Oh Village ,Mae – Na Sub-District,Chiang Dao District,
Chiang Mai Province

The Author : Ladavan Moolla

M.A.Degree Program : Community Reseach and Development (Tourism)

Thesis Advisors : Dr.Bung-on Chartrungruang Principal Advisor
Ms.Aroonrat Wichienkiew Co-Advisor

ABSTRACT

This research is a feasibility study on developing Pang Ma-Oh Village , Mae-Na Sub-District , Chiang Dao District in Chiang Mai to be a health tourism site by using its own local herbs. The study focused on the SWOT anlysis of the village in the aspect of a health tourism site. Also it included the survey of herbs and possible services for tourists' health.

The survey was done by collecting physical environment data of the village to assess the appropriateness in being a health tourism site. The data from the 146 informants (age between 15-70 years old) in the village were also collected by interviews and questionnaires to find out their agreement if their village will be a health tourism site by using local herbs. Their opinions about how to develop their village to be a health tourism site were also revealed.

The results of the finding revealed that the villagers all unanimously agreed to have the village be a health tourism site by using local herbs in all services for tourists. Health tourism will be both for the sake of tourists and the community. The tourists will have better physical and mental health while the community will have an alternative earning from providing health services, as well as fame in being a health tourism site.

In the villagers' opinions, the services should include drinking and eating herbs, as well as selling herb product and letting tourists have a trial test in consuming herbs. More services are foot reflexology, herbal sauna and herbal massage. For the service personnels, they

should have knowledge about herbs. They should be willing to serve people and selected by the village committee. All the local herbs used should be replanted.

For the SWOT Analysis, it was found that there were more strengths and opportunities than weaknesses and threats. The strengths were found in the aspects of the community readiness in the location, the existing herbal sauna room, the community's willingness, appropriate natural environment with plentiful various kinds of herbs. Also, the opportunities to gain the sponsorship from both the government and the private sectors in developing the village to be a health tourism site were possible.

The findings are beneficial directly to the Pang Ma-Oh community to have the right directions in developing their village to be a health tourism site. Also other communities can gain from this research as a case study for them.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี